

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22221 - Convivència i Gestió de Conflictes
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22221 - Convivència i Gestió de Conflictes
Crèdits	1.8 presencials (45 hores) 4.2 no presencials (105 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 2S, GPED(Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Margarita Vives Barceló marga.vives@uib.es	10:00h	12:00h	Dimecres	05/09/2011	06/02/2012	A-119

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Pedagogia	Obligatòria	Tercer curs	Grau

Contextualització

Requisits

Recomanables

És recomanable haver cursat i superat l'assignatura "22219. Intervenció Pedagògica en la inadaptació infantil i juvenil a l'escola"

Competències

Específiques

1. Desenvolupar i coordinar intervencions educatives amb persones o grups, amb necessitats específiques, en situacions de risc, de desigualtat o discriminació per raons de gènere, classe, edat i/o religió.
2. Aplicar estratègies i tècniques de tutorització, entrenament, assessorament entre iguals, consulta i orientació amb processos educatius i formatius.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22221 - Convivència i Gestió de Conflictes
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Genèriques

1. Capacitat de relació i de comunicació, així com d'equilibri emocional en les variades circumstàncies de l'activitat professional.
2. Capacitat per a treballar en equip amb els companys com condició necessària per a la millora de l'activitat professional, compartint sabers i experiències.
3. Tenir una imatge realista de sí mateix, actuar conforme a les pròpies conviccions, assumir responsabilitats, prendre decisions.
4. Capacitat per a cercar, seleccionar, ordenar, relacionar, avaluar i valorar informació científica provenent de diferents fonts.

Continguts

Continguts temàtics

1. Conceptualització del conflicte
 - 1.1. El conflicte com a eina educativa
 - 1.2. Classificació de conflictes i mètodes de resolució
2. Tècniques de resolució de conflicte
 - 2.1. Gestió alternativa de conflictes en diferents àmbits i contextos (escolar, familiar i laboral)
 - 2.2. Tècniques de resolució de conflictes
3. Habilitats socials i resolució de conflictes
 - 3.1. Conflictes interpersonals i gestió de la convivència
 - 3.2. Competència social i resolució de conflictes interpersonals
 - 3.3. Estratègies de resolució de conflictes interpersonals
4. Programes de resolució de conflictes
 - 4.1. Pautes per a l'elaboració de programes de gestió de la convivència i resolució de conflictes en diferents contextos

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Presentació dels temes	Grup gran (G)	L'objectiu d'aquestes sessions és la d'adquirir de forma constructiva coneixements i competències relatives a la convivència i a la resolució de conflictes. D'aquesta manera, les classes teòriques aportaran la base científic-tècnica sobre els diferents continguts a treballar. Es dedicarà una part de les sessions a les presentacions de les propostes dels grups encarregats de cada un dels temes, element que serà avaluat

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22221 - Convivència i Gestió de Conflictes
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes pràctiques	Aplicació dels continguts teòrics	Grup gran (G)	A partir dels coneixements i competències adquirides a les sessions teòriques, aquestes sessions es dedicaran a la consolidació d'aquests així com al desenvolupament i pràctica de les habilitats i competències necessàries per a resoldre conflictes i millorar la convivència. La participació qualitativa serà tenguinada en compte a l'avaluació final

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Preparació classes teòriques	La finalitat és preparar les classes teòriques prèviament a casa, perquè les classes siguin més productives. La metodologia és la lectura i comprensió activa i crítica dels materials de l'assignatura Es dedicaran hores posteriors a la reflexió i assoliment dels continguts treballats a l'aula
Estudi i treball autònom individual	Preparació de la carpeta d'aprenentatge	A rel de les reflexions de les activitats pràctiques i dels continguts teòrics treballats, l'alumnat haurà de lliurar al finalitzar l'assignatura una carpeta d'aprenentatge seguint les indicacions de la professora a on quedin reflectits tots els seus coneixements i competències adquirides durant l'assignatura
Estudi i treball autònom en grup	Coordinació dels temes a treballar	Amb l'objectiu de ser l'alumnat el responsable del seu aprenentatge i aprofitant la potencialitat del grup, l'aula s'organitzarà en petits grups a on cada un d'aquests serà l'expert en el tema, sent el coordinador del fòrum, dinamitzar-ho i preparar l'exposició de part del tema del que en sigui responsable, al igual que també assumirà la responsabilitat, juntament amb la professora, de la proposta de pràctiques del tema

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		45	1.8	30
Classes teòriques	Presentació dels temes	30	1.2	20
Classes pràctiques	Aplicació dels continguts teòrics	15	0.6	10
Activitats de treball no presencial		105	4.2	70
Estudi i treball autònom individual	Preparació classes teòriques	40	1.6	26.67
Estudi i treball autònom individual	Preparació de la carpeta d'aprenentatge	40	1.6	26.67
Estudi i treball autònom en grup	Coordinació dels temes a treballar	25	1	16.67
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22221 - Convivència i Gestió de Conflictes
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Per a l'avaluació hi haurà dos itineraris, un pels alumnes presencials, que sí acudeixen regularment a classe.

El segon itinerari és per aquells alumnes que no poden acudir a classe, especialment a les classes pràctiques. Per optar a aquesta modalitat **ÉS INDISPENSABLE** que l'alumne acudeixi a tutoria per a personalitzar el seu itinerari, especialment amb la carpeta d'aprenentatge

Presentació dels temes

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves orals (No recuperable)
Descripció	L'objectiu d'aquestes sessions és la d'adquirir de forma constructiva coneixements i competències relatives a la convivència i a la resolució de conflictes. D'aquesta manera, les classes teòriques aportaran la base científic-tècnica sobre els diferents continguts a treballar. Es dedicarà una part de les sessions a les presentacions de les propostes dels grups encarregats de cada un dels temes, element que serà avaluat
Criteris d'avaluació	Es dedicarà un temps de les sessions teòriques al desenvolupament de les propostes dels grups coordinadors. Aquestes propostes seran avaluades d'acord amb uns criteris que es donaran al iniciar l'assignatura

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per l'itinerari B

Aplicació dels continguts teòrics

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	A partir dels coneixements i competències adquirides a les sessions teòriques, aquestes sessions es dedicaran a la consolidació d'aquests així com al desenvolupament i pràctica de les habilitats i competències necessàries per a resoldre conflictes i millorar la convivència. La participació qualitativa serà tenguda en compte a l'avaluació final
Criteris d'avaluació	La participació qualitativa dins l'aula, especialment a les sessions pràctiques serà un element a tenir en compte hora de fer la valoració final dels aprenentatges dels alumnes

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per l'itinerari B

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22221 - Convivència i Gestió de Conflictes
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Preparació classes teòriques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	La finalitat és preparar les classes teòriques prèviament a casa, perquè les classes siguin més productives. La metodologia és la lectura i comprensió activa i crítica dels materials de l'assignatura. Es dedicaran hores posteriors a la reflexió i assoliment dels continguts treballats a l'aula.
Criteris d'avaluació	Es realitzarà una prova tipus test a on l'alumne/a haurà de demostrar l'adquisició dels coneixements teòrics així com del domini de les competències treballades a l'aula.

Percentatge de la qualificació final: 40% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari B

Preparació de la carpeta d'aprenentatge

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (Recuperable)
Descripció	A rel de les reflexions de les activitats pràctiques i dels continguts teòrics treballats, l'alumnat haurà de lliurar al finalitzar l'assignatura una carpeta d'aprenentatge seguint les indicacions de la professora a on quedin reflectits tots els seus coneixements i competències adquirides durant l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Es lliurarà una carpeta d'aprenentatge al finalitzar l'assignatura. A mitjan d'aquesta, cada un dels alumnes ha de presentar l'esborrany d'aquesta, incloent les activitats que s'hagin fet fins a les hores.

Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 40% per l'itinerari B

Coordinació dels temes a treballar

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Proves orals (Recuperable)
Descripció	Amb l'objectiu de ser l'alumnat el responsable del seu aprenentatge i aprofitant la potencialitat del grup, l'aula s'organitzarà en petits grups a on cada un d'aquests serà l'expert en el tema, sent el coordinador del fòrum, dinamitzar-ho i preparar l'exposició de part del tema del que en sigui responsable, al igual que també assumirà la responsabilitat, juntament amb la professora, de la proposta de pràctiques del tema.
Criteris d'avaluació	A través de la plataforma Moodle, els grups coordinadors dels temes hauran de ser els responsables de l'aprenentatge dels seus companys, es suggereix, com a propostes (avaluables): el plantejament de preguntes per a la reflexió, el treball de les lectures obligatòries, la proposta d'algunes preguntes susceptibles de ser incloses a la prova final i la dinamització dels fòrums així com les respostes a les preguntes plantejades pels companys.

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

La bibliografia oferida és una referència que serà actualitzada a l'inici de l'assignatura.

Bibliografia bàsica

BOQUÉ, Carme M. (2005) Temps de mediació: taller de formació de mediadors i mediadores en l'àmbit educatiu. Editorial CEAC Barcelona.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22221 - Convivència i Gestió de Conflictes
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Decret 112/2006, de 29 de setembre, de qualitat de la convivència en els centres docents sostinguts amb fons públics de la comunitat autònoma de les Illes Balears. <http://www.caib.es/sacmicrofront/archivopub.do?ctrl=MCRST151ZI31025&id=31025> [29.06.10]

Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears. [5.7.11]
DIAZ AGUADO, M.J. Convivencia escolar y prevención de la violencia. Ministerio de Educación y Ciencia http://www.ite.educacion.es/w3/recursos2/convivencia_escolar/index.html [29.06.10]

Bibliografia complementària

- BEANE, Allan L. (2006) Bullying. Aulas libres de acoso. Editorial Graó. Barcelona.
- DEFENSOR DEL PUEBLO (2007); Violencia escolar: el maltrato entre iguales en la Educación Secundaria Obligatoria 1999-2006 (2007) <http://www.defensordelpueblo.es/index.asp?destino=informes2.asp> [20.09.09]
- ESTEVE, J.M. (1998); El malestar docente. Madrid. Ediciones Paidós Ibérica.
- FERNÁNDEZ, I, VILLAOSLADA, E y FUNES, S (2002); Conflicto en el centro escolar. El modelo del alumno ayudante como estrategia de intervención educativa. Madrid: La Catarata
- FUNES, I (2000); Los conflictos según el profesorado. ¿Qué son y cómo resolverlos? En Fernández, I. Guía para la convivencia en el aula. Madrid. Escuela Española
- GAZQUEZ LINARES, J.J. etc. (2007) Situación actual y características de la violencia escolar. Almería: Grupo Editorial Universitario.
- GRUPO PENTACIDAD S.L. Educando en competencias y valores para la vida, [URL] Bilbaou consulta 6 agost 2008] disponible a: <http://www.pentacidad.com/>
- HERNÁNDEZ FRUTOS, T. y CASARES, E (2002); Aportaciones teórico-prácticas para el conocimiento de actitudes violentas en el ámbito escolar. Navarra. Instituto de la Mujer de Navarra.
- Institut per a la Convivència i l'èxit escolar. Govern Balear <http://www.caib.es/sacmicrofront/contenido.do;jsessionid=C6B215D7CEE0B6ECF6004F9287E2C14A?idsite=151&cont=3523&lang=ca&compa=yes>
- La Ley Orgánica 2/2006 de 3 de mayo de Educación <http://www.mec.es/educa/sistema-educativo/files/CalendarioLOE.pdf>
- LINARES, J.J. y otros (2007) Mejora de la convivencia y programas encaminados a la prevención del acoso escolar.. Grupo Editorial Universitario. Almería.
- GAZQUEZ LINARES, J.J. y otros (2007) Situación actual y características de la violencia escolar. Grupo Editorial Universitario. Almería.
- MELERO MARTÍN, J. (1993); Conflictividad y Violencia en los centros escolares. Madrid. Siglo XXI
- MONJAS, M.I. (Dir.) (2007) Cómo promover la convivencia. Programa de Asertividad y Habilidades sociales (PAHS). Madrid: Editorial
- OBSERVATORI PER A LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR (2006): Congreso convivencia y escuela, 28, 29 y 30 de septiembre de 2006 en Palma de Mallorca. Conselleria d'Educació i Cultura. Govern de les Illes Balears.
- OLWEUS, D (1978); Aggression in the schools: Bullies and whipping boys. Washington D.C. Hemisphere
- ON~EDERRA, J. A. et al. El maltrato entre iguales, Bullying en Euskadi. Educación Secundaria. Vitoria-Gasteiz: Gobierno Vasco. Departamento de Educación, Universidades e Investigación ISEIIVEI. <http://www.isei-ivei.net> [Enero 2005]
- ORTEGA, R (1998); La convivencia escolar: qué es y cómo educarla. Sevilla. Consejería de Educación y Ciencia. Junta de Andalucía.
- ORTEGA Ruiz, R. (1999) La convivencia escolar. Que es y como abordarla. Junta de Andalucía, Consejería de Educación y Ciencia [URL] Averroes, Red Telegráfica de la Junta de Andalucía [consulta 6 agost 2008] disponible a: <http://www.juntadeandalucia.es/averroes/publicaciones/convivencia.php3>
- PROYECTO ATLAÑTIDA. Educación y cultura democrática [URL]. ADEME. [consulta 6 agost 2008] disponible a <http://www.proyecto-atlantida.org/>

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22221 - Convivència i Gestió de Conflictes
Grup	Grup 1, 2S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

ORTEGA, R. (2007). 'La convivencia: Un regalo de la cultura a la escuela', Revista de Educación de Castilla la Mancha, 4 pp. 50-54

ORTEGA, R. y DEL REY, R. (2002): Los problemas de la convivencia: desmotivación, conflictividad y violencia escolar. En Estrategias educativas para la prevención de la violencia. Mediación y diálogo. Madrid: Cruz Roja Juventud. · SMITH, P.K. (2003): Violence in schools: The response in Europe. London & New York: Routledge Falmer.

SOLETO MUNOZ, H. y OTERO PARGA, M. (2007): Mediación y solución de conflictos : habilidades para una necesidad emergente. Madrid: Tecnos.

TORREGO Y OTROS (2000): Mediación de conflictos en instituciones educativas. Madrid: Narcea
TORREGO, J.C. y MORENO, J.M. (2001); un modelo estratégico para la actuación global sobre conflictos de convivencia en centros educativos: 'Proyecto Atlantida'. En CCOO La convivencia y la disciplina en los centros escolares. Proyecto de Innovación Atlántida. 'Educación y cultura democrática'. Madrid. Federación de Enseñanza de Comisiones Obreras, pp.13-28

TORREGO, J.C. (coord.) (2006). Modelo Integrado de Convivencia. Barcelona. Graó.

VINYAMATA, E. (coord.) (2003). Aprender del conflicto. Conflictología y educación. Barcelona: Graó.

VINAS, J. (2004): Conflictos en los centros educativos. Cultura organizativa y mediación para la convivencia. Barcelona: Graó

Altres recursos

ORGANITZACIONS

ACORD.SC: Acord Servei de Mediación o Gestió de Conflictes. <http://www.acordsc.com/>

ACSUR-LAS SEGOVIAS. MADRID acsur@acsur.org. <http://www.acsur.org>

AIPAZ: Asociación Española de Investigación para la Paz (Universidad de Granada) www.aipaz.org/

AMNISTIA INTERNACIONAL CATALUNYA. BARCELONA. www.amnistiacatalunya.org/

Antibullying network: <http://antibullying.net>

ARYME <http://www.aryme.com>

CENTRO REINA SOFÍA PARA EL Estudio de la Violencia <http://www.centroreinasofia.es/>

CIP Centro de Investigación para la Paz. Fundación Hogar del Empleado. <http://www.cip.fuhem.es>

EDUALTER: <http://www.pangea.org/edualter>

EDUCAGUIA Portal de recursos educativos: <http://educaguia.com>

EDUSONET: <http://www.eduso.net>

ELCAME Equipo Interdisciplinario Capacitador en Mediación Educativa-ElCame. <http://www.mediacioneducativa.com.ar>

GERNIKA GOGORATUZ: Centro de Investigación para la paz <http://www.gernikagogoratuz.org>

INECSE: Instituto Nacional de Evaluación y calidad del sistema educativo. <http://www.ince.mec.es>

Instituto Nacional de Calidad Educativa y Evaluación (INCE) www.institutodeevaluacion.mec.es/

Intervención social: <http://www.intervencionsocial.com>

NCRRE National Centre for Conflict Resolution Education. <http://www.nccre.org>

Pacific center for violence Prevention: www.pcvp.org/

PSICONET: <http://www.psiconet.com>

School Mediation Associates Watertorn: <http://www.schoolmediation.com>

XTEC: <http://www.xtec.es> · UNESCO: <http://www.education.unesco.org>

USAL: <http://psicologia.usal.es/>

